

ลจก. 1/163
31 ต.ย. 62
11.25 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 2889
วันที่ 3 เม.ย. 2552 เวลา 11.16

ที่ ทส ๐๔๐๒.๔/ 734

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

2 เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง การลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการอนุรักษ์และการจัดการพะยูน และแหล่งที่อยู่อาศัยของพะยูน โดยครอบคลุมพื้นที่อาศัยของพะยูนทั้งหมด

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาทะเบียนที่ดินความเข้าใจ และแผนการอนุรักษ์และการจัดการ ฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือเสนอข้อคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๕ ฉบับ
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๐๒๐๔/๓๓๘๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๘๐๒/๑๓๗ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
๕. แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการบริหารจัดการแหล่งหญ้าทะเลและพะยูน จำนวน ๑ เล่ม
๖. เอกสารชีววิทยาทั่วไปของพะยูน จำนวน ๑ ชุด

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งร่วมกับประเทศออสเตรเลีย ในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม เรื่องการอนุรักษ์และจัดการพะยูน (Meeting on Dugong Conservation and Management) ณ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๘ และครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๙ เพื่อหาแนวทางในการร่วมกันอนุรักษ์พะยูนในและระหว่างภูมิภาค โดยที่ประชุมได้ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการอนุรักษ์และจัดการพะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัยโดยครอบคลุมพื้นที่อาศัยของพะยูนทั้งหมด (Memorandum of Understanding on the Conservation and Management of Dugongs (*Dugong dugon*) and Their Habitats Throughout Their Range - Dugong MoU) และแผนการอนุรักษ์และการจัดการสำหรับบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการอนุรักษ์และจัดการพะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัยโดยครอบคลุมพื้นที่อาศัยของพะยูนทั้งหมด (Conservation and Management Plan for the Memorandum of Understanding on the Conservation and Management of Dugongs (*Dugong dugon*) and Their Habitats throughout Their Range-CMP) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๒) การประชุม...

๒) การประชุมครั้งที่ ๓ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘-๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ณ สหรัฐอาหรับอิมิเรตส์ และครั้งที่ ๔ จัดขึ้นในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อลงนามบันทึกความเข้าใจ และพิจารณาโครงการวิจัยร่วมกันในอนาคต โดยเฉพาะประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน โดยมีประเทศที่ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจ แล้วจำนวน ๑๒ ประเทศ ได้แก่ เครือรัฐออสเตรเลีย สหรัฐอาหรับอิมิเรตส์ รัฐเอริเทรีย สาธารณรัฐฝรั่งเศส สาธารณรัฐเคนยา สหสาธารณรัฐแทนซาเนีย สหภาพคอโมโรส สาธารณรัฐมาดากัสการ์ สาธารณรัฐอินเดีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

๓) ในการประชุมครั้งที่ ๔ สหรัฐอาหรับอิมิเรตส์ ได้เสนอเป็นประเทศเจ้าภาพดูแลสำนักงานเลขาธิการ Dugong MoU อย่างเป็นทางการ โดยในช่วง ๓ ปีแรก (ระหว่างปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔) จะสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน ๓.๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

๑.๒ ผลการดำเนินงาน

๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้มีหนังสือขอความเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมประมง

๒) หน่วยงานต่างๆ ได้พิจารณาให้ข้อคิดเห็น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ดังนี้

๒.๑) กระทรวงการต่างประเทศ

ไม่มีข้อขัดข้องในด้านสาระัตถะและในข้อกำหนด หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องเห็นว่าเหมาะสม และสามารถปฏิบัติตามที่ระบุใน MoU ได้ตามกฎหมายและข้อบังคับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นไปได้ในการสนับสนุนทางการเงินต่อกองทุนพิเศษซึ่งอาจมีการจัดตั้งขึ้นในอนาคต และมีข้อสังเกตว่า แม้ใน MoU ระบุว่าไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย แต่ก็มีข้อผูกพันในระดับนโยบายของรัฐที่ลงนามในการพิจารณาให้ความร่วมมือดำเนินการต่าง ๆ อาทิ การให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์พะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัยของพะยูนโดยดำเนินการตามแผนอนุรักษ์และจัดการพะยูน การพิจารณาทบทวนแก้ไขกฎหมายที่จำเป็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์จัดการ การจัดตั้งหน่วยงานประสานงานและการจัดทำรายงานผลการดำเนินการต่อฝ่ายเลขานุการภายใต้ MoU เป็นต้น

๒.๒) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พิจารณาเห็นควรให้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทำหน้าที่เป็นตัวแทนระดับชาติ เป็นหน่วยประสานงาน เพื่อดำเนินงานตาม MoU พะยูนและติดต่อประสานงานกับสำนักเลขาธิการที่ดูแล MoU พะยูน และการดำเนินงานภายใต้ MoU พะยูน สอดคล้องกับกลยุทธ์สำหรับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และนโยบาย มาตรการและแผนอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕ เห็นควรที่ประเทศไทยจะลงนามใน MoU พะยูน เพื่อมีผลในทางปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมาย ๒๐๑๐ ตามอนุสัญญาว่าด้วย

ความหลากหลายทางชีวภาพ และหากกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งสามารถดำเนินการตามแผนการอนุรักษ์และการจัดการสำหรับบันทึกความเข้าใจ ทั้งหมดได้ และจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ก็ไม่ขัดข้องในการลงนาม MoU พะยูนดังกล่าว แต่ขอให้นำร่างยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการบริหารจัดการแหล่งหญ้าทะเลและพะยูนของประเทศ ซึ่งผ่านการพิจารณาที่ประชุมคณะอนุกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๐ มาพิจารณาด้วย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศไทย

๒.๓) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

พิจารณาให้ความเห็นว่า การร่วมลงนาม MoU พะยูนจะก่อให้เกิดการผลักดันให้มีแผนการอนุรักษ์และจัดการพะยูนอย่างยั่งยืน มีการดำเนินการอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง ทั้งด้านการศึกษาวิจัย การปรับปรุงกฎหมาย และรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้แก่ชุมชนทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ เพื่อป้องกันมิให้พะยูนซึ่งมีประชากรในธรรมชาติน้อยมากลดจำนวนหรือสูญพันธุ์ไป จึงเป็นการเหมาะสมที่ประเทศไทยจะร่วมลงนามใน MoU พะยูน ดังกล่าว

๒.๔) กรมประมง

พิจารณาให้ความเห็นว่า ควรพิจารณาในส่วนของแผนการอนุรักษ์และการจัดการพะยูน ในส่วนของการปฏิบัติการลดกิจกรรมหรือวิธีการทำการประมงที่ทำให้พะยูนถูกจับติดมาโดยบังเอิญ หรือก่อให้เกิดการตายในพะยูนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เนื่องจากเครื่องมือประมงที่มีโอกาสที่จะติดพะยูน คือ เครื่องมือประมงประเภทอวนลาก และอวนลอย ซึ่งเป็นกลุ่มเครื่องมือที่มีจำนวนมากในประเทศไทย และกรณีกฎหมายการที่จับสัตว์น้ำโดยบังเอิญหรือไม่ได้มีเจตนา นั้น ในทางกฎหมายแล้ว ไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมาย หากแต่ห้ามครอบครองโดยให้ปล่อยไปโดยพลัน

๒.๕) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พิจารณาแล้วขอเรียนว่า กฎหมายในประเทศไทยบางส่วน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบันทึกความเข้าใจการอนุรักษ์และจัดการพะยูน แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงการอนุรักษ์และจัดการแหล่งที่อยู่อาศัย โดยเน้นความสำคัญของแหล่งหญ้าทะเลทั้งหมด นอกจากนี้ยังขาดกฎหมายที่จะป้องกันกิจกรรมที่อาจคุกคามประชากรพะยูนโดยตรงหรือโดยอ้อม บันทึกความเข้าใจ และแผนการอนุรักษ์และจัดการสำหรับบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ มีเนื้อหาครบถ้วนในส่วนของพะยูนโดยตรง แหล่งอาหาร แหล่งที่อยู่อาศัย กฎหมาย และการรณรงค์สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์พะยูน ดังนั้น หากประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคี จะก่อให้เกิดผลดีในการพัฒนากฎหมายภายในที่มีอยู่ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์และจัดการพะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัยให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๓) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้มีหนังสือเสนอกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ในการลงนามบันทึกความเข้าใจด้วยการอนุรักษ์และจัดการพะยูน และแหล่งที่อยู่อาศัย โดยครอบคลุมพื้นที่อาศัยของพะยูนทั้งหมด โดยแนบความเห็นประกอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือนำเสนอบัญชาปลัดกระทรวงฯ ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยให้ดำเนินการเช่นเดียวกับประเทศอื่น และขึ้นอยู่กับกฎหมายของไทย โดยสำนักงานปลัดกระทรวงฯ พิจารณา

เห็นด้วยกับความเห็นของกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ที่ไม่ขัดข้องหากส่วนราชการเจ้าของเรื่องเห็นว่าเหมาะสมสามารถปฏิบัติตามที่ระบุใน MoU ได้ และไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมายให้สามารถลงนามได้เลย และนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหนังสือขอทราบขั้นตอนการดำเนินการลงนาม และขออนุเคราะห์ในการจัดทำหนังสือแต่งตั้งผู้แทน (Letter of Credentials) จากกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือ ที่ กต ๐๘๐๒/๑๓๗ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ พิจารณาให้ความเห็น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) ดังนี้

๔.๑) MoU มิใช่เอกสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย จึงไม่น่าจะเป็นสนธิสัญญาที่จะต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่อง การทำความตกลงกับต่างประเทศ การทำอนุสัญญา และสนธิสัญญาต่างๆ อย่างไรก็ตาม โดยที่ MoU เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และมีผลผูกพันทางนโยบาย ดังนั้น ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงควรเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนลงนาม ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๔ วรรค ๗ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘

๔.๒) ในส่วนของการจัดทำหนังสือแต่งตั้งผู้แทน (Letter of Credentials) นั้น ในเอกสารการเข้าเป็นภาคี CMS หรือความตกลงที่เกี่ยวข้องกับ CMS ซึ่งจัดทำโดยฝ่ายเลขานุการ UNEP ข้อ ๓.๒.๑ ระบุว่า ในการลงนาม MoU ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ไม่จำเป็นต้องมี credentials ที่แสดงอำนาจในการลงนามในนามรัฐบาล แต่ควรให้รัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงที่มีหน้าที่รับผิดชอบ อาทิ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้ลงนาม

๑.๓ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการจัดการพะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัยพะยูนซึ่งได้บังคับใช้แล้วในประเทศไทย มีดังนี้

๑) กฎหมายระหว่างประเทศ

๑.๑) อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity-CBD) เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์องค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และเพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมกันและยุติธรรม

๑.๒) อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora – CITES) เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๒๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์หรือถูกคุกคามเพื่อประโยชน์แห่งมวลมนุษยชาติ

๑.๓) อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat – Ramsar Convention) เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๑ มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และยับยั้งการสูญหายของพื้นที่ชุ่มน้ำในโลก โดยสนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด

๒) กฎหมายภายในประเทศ

๒.๑) พระราชบัญญัติประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

มาตรา ๓๒ รัฐมนตรีหรือข้าหลวงประจำจังหวัดโดยอนุมัติรัฐมนตรี
เฉพาะภายในเขตท้องที่ของตน มีอำนาจประกาศกำหนดได้ดังต่อไปนี้

(๗) กำหนดมิให้ทำการประมงสัตว์ชนิดหนึ่งชนิดใดโดยเด็ดขาด

๒.๒) ประกาศกระทรวงเกษตร เรื่อง ห้ามมิให้ทำการประมงปลาพะยูน
ณ วันที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ “อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๓๒(๗) แห่งพระราชบัญญัติการประมง
พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศห้ามมิให้บุคคลใดจับ ดัก ล่อ ทำอันตราย
หรือฆ่าปลาพะยูนหรือหมู่น้ำจะติดหรือถูกจับขึ้นมาด้วยเครื่องมือใด ๆ ก็ตาม หรือด้วยประการใด ๆ
ก็ตามให้ปล่อยลงน้ำไปทันที”

๒.๓) พระราชกฤษฎีกา ห้ามมิให้นำสัตว์น้ำบางชนิดเข้ามาในราชอาณาจักร
พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๔ “ห้ามมิให้บุคคลใดนำสัตว์น้ำที่ระบุไว้ในบัญชีท้าย
พระราชกฤษฎีกานี้ เข้ามาในราชอาณาจักร โดยมีได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่”

บัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้นำสัตว์น้ำบางชนิดเข้ามา
ในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๗ จำพวกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ที่ ๒ ประเภทพะยูนทุกชนิดใน Order
Sirenia

๒.๔) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๔ วรรค ๒ “สัตว์ป่าสงวน หมายความว่า สัตว์ป่าที่หายาก
ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และตามที่กำหนดโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา”

บัญชีสัตว์ป่าสงวน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๑๕
วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ลำดับที่ ๑๕ พะยูนหรือหมู่น้ำ (*Dugong dugon*)

๒.๕) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้กำหนดนโยบายและแผนการ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๕๔ โดยได้กำหนดนโยบาย
ทรัพยากรธรรมชาติทรัพยากรชายฝั่งทะเล ประกาศให้แหล่งหญ้าทะเลและสาหร่ายทะเลที่อุดมสมบูรณ์
เป็นเขตรักษาพืชพันธุ์ ตามพระราชบัญญัติประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการฟื้นฟู
สงวนรักษาหญ้าทะเลและสาหร่ายทะเล ส่วนบริเวณพื้นที่หญ้าทะเลและสาหร่ายทะเลที่เสื่อมโทรม
ให้ส่งเสริมเป็นพื้นที่อนุญาตสำหรับกิจกรรมประมงพื้นบ้าน

๒.๖) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทาง
ทะเลและชายฝั่ง ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการบริหารจัดการพะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัย
ของพะยูน ตั้งแต่ ปี ๒๕๔๗ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และต่อมา
ได้พิจารณาเห็นว่าควรจัดทำแผนดังกล่าวควบคู่ไปกับแหล่งหญ้าทะเล และได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และ
แผนปฏิบัติการบริหารจัดการแหล่งหญ้าทะเลและพะยูนเสร็จสมบูรณ์ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๑
(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) ซึ่งแผนยุทธศาสตร์นี้ จะเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการแหล่งหญ้าทะเล
และพะยูนในประเทศไทยของทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๑.๔ ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับ

พะยูนเป็นสัตว์ที่กินหญ้าทะเลเป็นอาหาร ว่ายน้ำเชื่องช้า มีระยะเวลาตั้งท้องนาน ๑๓-๑๔ เดือน ให้ลูกเพียงครั้งละหนึ่งตัว พะยูนพบมากที่สุดที่ประเทศออสเตรเลีย สำหรับประเทศไทย มีการพบพะยูนมากที่สุด ที่เกาะตะลิงบึงและเกาะมุก จังหวัดตรัง สาเหตุพะยูนลดลงอย่างมากทั่วโลก เกิดจากการล่าและติดเครื่องมือประมง สำหรับประเทศไทย ไม่พบการล่าพะยูน แต่พะยูนมักติดเครื่องมือประมงตายเสมอๆ เช่น อวนลอยประเภทต่างๆ โป๊ะ อวนลาก เป็นต้น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) ดังนั้น ในการประชุมเพื่อการอนุรักษ์และจัดการพะยูน ได้มีการพิจารณาโครงการวิจัยร่วมกันในอนาคต โดยเฉพาะประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งทำงานวิจัยพะยูนและหญ้าทะเลมานานและมีการวางมาตรการการอนุรักษ์ที่ดีมาก ยินดีถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการวิจัยให้กับประเทศอื่นๆ โดยในที่ประชุม ประเทศไทย ได้เสนอเรื่องการศึกษาการอพยพหรือการเคลื่อนที่ พื้นที่การใช้ประโยชน์ของพะยูน โดยการติดเครื่องหมายสัญญาณดาวเทียม เพื่อให้ได้ข้อมูลมาสนับสนุนการประกาศเขตอนุรักษ์พะยูนในประเทศไทย โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีพะยูนอาศัยอยู่มาก คือ จังหวัดตรัง

๑.๕ ความจำเป็นที่ต้องเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศ ให้ความเห็นว่า MoU เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และมีผลผูกพันทางนโยบาย ดังนั้น ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงควรเสนอคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบก่อนลงนาม ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๔ วรรค ๗ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘

๒. เรื่องที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ประเด็นสำคัญที่เสนอเพื่อพิจารณา

การให้ความเห็นชอบและมอบอำนาจให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการอนุรักษ์และจัดการพะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัยโดยครอบคลุมพื้นที่อาศัยของพะยูนทั้งหมด

๓. การวิเคราะห์ผลกระทบของการลงมติคณะรัฐมนตรี

การลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการอนุรักษ์และจัดการพะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัย โดยครอบคลุมพื้นที่อาศัยของพะยูนทั้งหมด มีผลกระทบด้านต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ ผลกระทบต่อนโยบายรัฐบาล

ข้อดี

การลงนามบันทึกความเข้าใจฯ ตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยสอดคล้องกับกลยุทธ์สำหรับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และนโยบาย มาตรการและแผนอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๕๕

ข้อเสีย ไม่มี

๓.๒ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวม

ข้อดี

ความร่วมมือทางในการอนุรักษ์และจัดการพะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัย เป็นความร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของท้องทะเลไทย อีกทั้งเป็นการแสดงให้เห็นว่ามาตรการการอนุรักษ์พะยูนของไทยอยู่ในระดับมาตรฐานสากล หากมีการนำพะยูนมาเป็นข้ออ้างการกีดกันทางการค้าในอนาคต

ข้อเสีย ไม่มี

๓.๓ ผลกระทบต่อการเงินและงบประมาณ

ข้อดี

ความร่วมมือในการดำเนินโครงการวิจัยร่วมกัน รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูล จะประหยัดงบประมาณในการลงทุนในด้านดังกล่าว

ข้อเสีย ไม่มี

๓.๔ ผลกระทบด้านสังคมและการเมือง

ข้อดี

ความร่วมมือทางในการอนุรักษ์และจัดการพะยูนและแหล่งที่อยู่อาศัย เป็นการส่งเสริมความร่วมมือ โดยเฉพาะความร่วมมือในภูมิภาค ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความสามารถ ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงาน และร่วมกันวางแผนการดำเนินงานในอนาคต

ข้อเสีย ไม่มี

4. ข้อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลุ่มการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๒๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๒๕๘๒